DJURENS RÄTTS SEMESTERGUIDE

Hur kan du resa och bo mer djurvänligt i sommar?

Publicerad 30 maj 2023

Djurens Rätt.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING 3

I FOKUS: LIVET FÖR EN SVENSK TURBOKYCKLING 4

VILKA OMRÅDEN GRANSKAS? 5
- EUROPEAN CHICKEN COMMITMENT 5
- BURÄGGSFRITT 5
- VEGOMÅL 5

RANKING – VILKA TAR MER ANSVAR FÖR DJUREN? 7
- VAD GÖR HOTELL, CAMPING OCH DESTINATIONER FÖR DJUREN? 8
- VAD GÖR FÄRJEBOLAGEN FÖR DJUREN? 9
- VAD GÖR TÅG- OCH FLYGBOLAGEN FÖR DJUREN? 10
- VAD GÖR DRIVMEDELSSTATIONER FÖR DJUREN? 11

SAMMANFATTNING 12

METOD OCH POÄNGSÄTTNING 13
- ENKÄTFRÅGOR 13

KRITERIERNA I EUROPEAN CHICKEN COMMITMENT 14

INLEDNING

Sommaren står för dörren, men 99 % av Sveriges kycklingar får aldrig se solen. Djurens Rätt vill att det ska vara enkelt att göra mer djurvänliga val. Därför har vi tagit fram en semesterguide som granskar 28 olika rese- och hotellföretag utifrån tre utvalda områden för att se vilket ansvar de tar för djuren och deras välfärd.

För djuren som föds upp i djurfabriker spelar rese- och hotellbranschen stor roll. Svensk turism omsätter hundratals miljarder varje år, och trots att sommaren 2023 färgas av inflation, ekonomisk osäkerhet och oro i omvärlden är suget att resa fortsatt starkt. Hemestertrenden ser dessutom ut att vara här för att stanna – därför väljer Djurens Rätt att granska stora reseaktörer i vår närhet. Genom att ta hänsyn till djurvälfärd vid inköp och minska serveringen av kött kan företag bidra till att färre djur lider i djurfabrikerna.

Vår granskning visar att allt fler företag arbetar proaktivt med djurvälfärd, men samtidigt finns mycket kvar att önska. Turismbranschen har, precis som samhället i stort, påbörjat en nödvändig omställning mot ökad hållbarhet. För en del är det självklart att omställningen innebär att ta avstånd från dagens ohållbara djurhållning. Samtidigt visar granskningen att flera företag riskerar att hamna efter, då de fortfarande saknar välfärdspolicyer för de djur som är flest och har det sämst.

Visste du att...

2022 slaktades 112 miljoner kycklingar – bara i Sverige.

I FOKUS:

LIVET FÖR EN SVENSK TURBOKYCKLING

Djurvälfärd för kycklingar fortsätter att stå i centrum för Djurens Rätts företagsrapporter, eftersom kycklingar är de landlevande djur som är flest och har det sämst.

På en genomsnittlig svensk gård trängs tusentals kycklingar på varsin yta lika liten som ett A4-ark.[1] De mörka stallarna erbjuder ingen sysselsättning utöver att äta och dricka. Strået som finns på marken blir snabbt brunt av kycklingarnas avföring vilket i sin tur ökar risken för frätskador under fötterna.[2] Ljudnivån är öronbedövande och under sina fem veckor korta liv får kycklingarna aldrig andas frisk luft eller känna värmen från solen.

Kycklingarna lever trångt och trängseln blir värre för varje dag. Den tillväxtinriktade aveln har fått turbokycklingarnas kroppar att öka sin vikt med 5 000 % på bara 35 dagar.[3] I Sverige är det tillåtet att hålla så mycket som 36 kilo eller 25 kycklingar per kvadratmeter. Det är bättre än vad som är tillåtet i exempelvis Finland och Estland, men sämre än genomsnittet i Spanien och Polen.[2]

Den ständigt växande kroppen gör livet kort för turbokycklingen. Smärta, rörelsestörningar och dödlighet är vanligt förekommande. Hälsoproblemen hänger dessutom ihop – rörelsestörningar leder till frätskador från att ligga på det avföringsdränkta underlaget och utan ett tillräckligt starkt skelett blir det svårt att ta sig till mat och vatten. Faktum är att turbokycklingar dör i nästan dubbelt så stor utsträckning jämfört med mer långsamväxande hybrider innan slakt.[3] Den explosionsartade tillväxttakten gör alltså att ofattbara tre miljoner kycklingar om året självdör och slängs, vilket är fler än alla grisar som slaktas varje år i Sverige.[4,5] Det är inte heller några små siffror det handlar om: kycklingar utgör 94 % av alla landlevande djur som föds upp för slakt här, och varje år sätter mer än 100 miljoner individer livet till i de svenska djurfabrikerna.[5]

Dagens djurfabriker är ohållbara och industrin är i starkt behov av förändring. Det som beskrivs här är verkligheten för 99 % av Sveriges kycklingar. Ett stärkt djurvälfärdsarbete är självklart för företag som menar allvar med sin omställning mot ökad hållbarhet. European Chicken Commitment består av sju kriterier som tillsammans bildar en ny miniminivå för vilken slags djurhållning vi som samhälle kan acceptera. Att som företag inte ställa krav i linje med ECC är att ignorera kycklingarnas grundläggande behov och hamna efter i hållbarhetsarbetet.

Visste du att...

Över 55 företag med verksamhet i Sverige har valt att påbörja arbetet med ECC.

1. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om fjäderfähållning inom lantbruket m.m., SJVFS 2022:5, saknr L 111.
2. European Commission, Directorate-General for Health and Food Safety (2017) *Study on the application of the broilers Directive and development of welfare indicators: final report*, Publications Office.
3. Dixon L. M. (2020) *Slow and steady wins the race: The behaviour and welfare of commercial faster growing broiler breeds compared to a commercial slower growing breed.* PloS one 15(4): e0231006.
4. Secher, S. (2011) Arktisk produktion fungerar – med lite extra trix och fix. [Elektronisk] Fjäderfä nr. 2-2011.
5. Jordbruksverket (2023) Animalieproduktion. Års- och månadsstatistik – 2022:12.

VILKA OMRÅDEN GRANSKAS?

European Chicken Commitment

European Chicken Commitment (ECC) utgör en ny miniminivå för djurvälfärd bland kycklingar. Kriterierna baseras på den senaste forskningen om djurvälfärd och är framtagna av experter från ledande djurrätts- och djurskyddsorganisationer, däribland Djurens Rätt.

Genom att undersöka vilka företag som har påbörjat implementeringen av ECC:s kriterier riktar vi strålkastarljuset mot kycklingarna och vad aktörer inom rese- och turismbranschen gör för att ta mer ansvar för stärkt djurvälfärd.

Läs ECC:s kriterier på sida 14.

Buräggsfritt

I Sverige finns inget förbud mot att använda burägg eller att hålla hönor i burar. Därför behöver företag aktivt säga nej till det plågeri som burhållning innebär genom policyer och uppföljande arbete.

I dag är burägg ofta äggen vi inte ser – de göms som ingrediens i exempelvis såser och bakverk. Därför undersöker rapporten om svenska företag har en heltäckande buräggsfri policy som omfattar just alla ägg, inklusive ägg i sammansatta produkter.

Vegomål

Det bästa för djuren är om serveringen av kött upphör helt, eller åtminstone minskar drastiskt. För att färre djur ska behöva födas upp och slaktas i djurfabriker undersöker rapporten just det – om företag har satt mål om att slopa köttet eller minska andelen animaliska proteiner till förmån för växtbaserade motsvarigheter till år 2030.

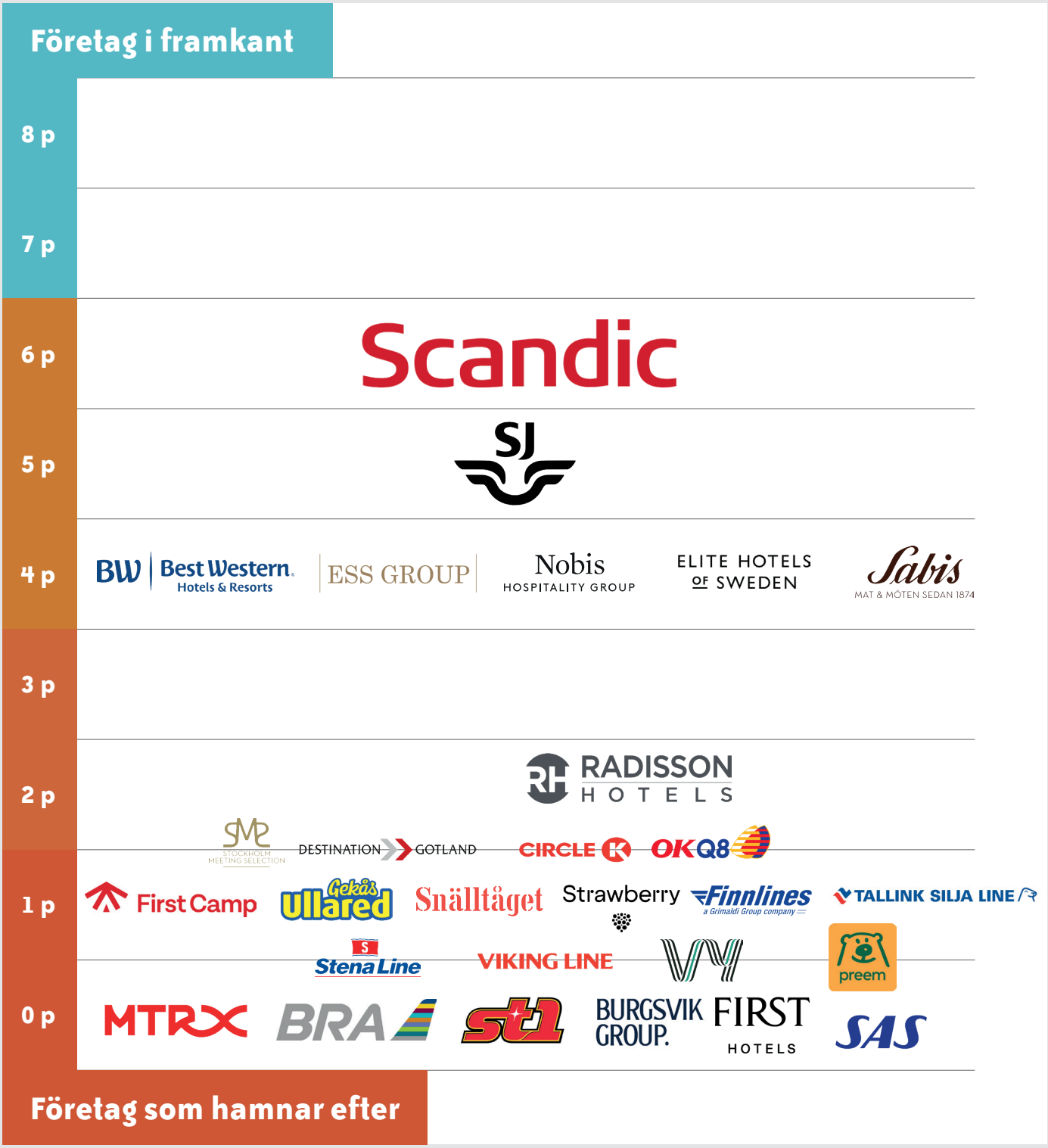
Djurens Rätt har tagit fram tre vegomål med olika ambitionsnivå för företag att välja mellan. Målen ska vara uppfyllda år 2030, ett årtal i linje med flera globala hållbarhetsmålsättningar. Gemensamt för målsättningarna är att de innebär en minskning eller upphörande av likväl vitt som rött kött, och att animalier ersätts med växtbaserade alternativ.

Läs vilka vegomål som Djurens Rätt rekommenderar på sida 13.

RANKING – VILKA TAR MER ANSVAR FÖR DJUREN?

Vad ger poäng?

Buräggspolicy: 1 poäng
ECC-policy: 3 poäng
Vegomål: 1–4 poäng (beroende på ambitionsnivå)

VAD GÖR HOTELL, CAMPING OCH DESTINATIONER FÖR DJUREN?

Hotell och camping är sammantaget den sektor som gör mest för djuren, men det råder stor variation mellan olika företag. Förra året publicerade Djurens Rätt en Hotellguide där **Best Western**, **Elite Hotels**, **ESS Group**, **Sabis** och **Scandic Hotels Group** utmärkte sig som hotellkedjorna som tar störst ansvar för djuren genom att ha policyer om att säga nej till burägg och att ställa krav i linje med ECC.

Sedan dess har **Nobis** fattat samma viktiga beslut. Det betyder att mer än 400 enheter och hundratusentals kycklingar i Europa påverkas av att företag efterfrågar en ny välfärdsnivå genom att kräva bland annat mer utrymme, tillgång till frisk luft och ett stopp för turbokycklingar. Det utgör dessutom drygt en femtedel av alla hotell i Sverige – en otrolig siffra, med tanke på att det bara var en hotellkedja som arbetade med ECC för ett år sedan.

First Camp har under året påbörjat ett seriöst översynsarbete för att anta policyer om både ECC och buräggsfritt men saknar ännu de offentliga ställningstaganden som är så viktiga för möjligheten till transparens och ansvarsutkrävande. **Scandic** har valt att gå ännu längre – utöver policyer om stärkt djurvälfärd som hotellkedjan tog förra året så har de även målsättningar om att öka mängden växtbaserad mat med två procentenheter varje år, och 2025 ska de servera 60 % växtbaserat i alla sina restauranger. Det gör att Scandic blir vinnare av alla företag som granskas i semesterguiden.

Granskade hotell och destinationer som ännu inte arbetar med ECC är **Burgsvik Group** (som bland annat äger **Rasta**, driver restaurangerna på Nya och Gamla **Ullevi** samt driver flera hotell), **First Hotels**, **Strawberry** (tidigare Nordic Choice Hotels), **Radisson**, **Stockholm Meeting Selection** och **Gekås Ullared**. Genom att inte prioritera frågan om djurvälfärd hamnar dessa aktörer efter i hållbarhetsarbetet. Radisson har dock skrivelser om att minska mängden kött, vilket gör att de får totalt 2 poäng i rankingen. Stockholm Meeting Selection har uppgett att en ECC-policy kommer att publiceras under 2024, men då det ännu inte har inträffat ges de totalt 1,5 poäng. Djurens Rätt kommer följa upp Stockholm Meeting Selections löfte under året.

Djurens Rätts ranking av hotell och camping

Scandic Hotels Group	6 p
Best Western Hotel Group	4 p
Elite Hotels	4 p
ESS Group	4 p
Nobis	4 p
Sabis	4 p
Radisson	2 p
Stockholm Meeting Selection	1,5 p
First Camp	1 p
Gekås Ullared	1 p
Strawberry	1 p
Burgsvik Group	0 p
First Hotels	0 p

VAD GÖR FÄRJE-BOLAGEN FÖR DJUREN?

Trots att det pågår ett intensivt omställningsarbete mot mer hållbara transporter inom alla rederier så gör ingen av de granskade färjebolagen någon koppling mellan hållbarhet och djurvälfärd. **Finnlines** har uttryckt att de kommer ta större ansvar för kycklingarnas välfärd genom att ställa krav enligt ECC, men i skrivande stund så saknas ett offentligt ställningstagande från företaget. Därför får Finnlines inte mer än 1 poäng i rankingen. Djurens Rätt har dock höga förväntningar på ett positivt besked från det finska rederiet inom kort.

Inget av färjebolagen har alltså en policy om stärkt välfärd för kycklingarna. När det gäller ägg från frigående hönor så har endast **Destination Gotland** en tydlig skrivelse om att de säger nej till alla burägg, inklusive de som ofta döljs i bakverk och såser.

Stena Line har en skrivelse om burfria ägg utan att tydliggöra om det gäller alla sorters ägg. Djurens Rätt har påtalat detta men hittills har texten inte uppdaterats.

Tallink Silja uppger per mejl att deras svenska och finska fartyg är buräggsfria, och att de estniska fartygen har som målsättning att vara helt buräggsfria 2025. De meddelar även att de inkluderar ECC i sitt översynsarbete för 2023, men den sortens vaga formuleringar är tyvärr inte tillräckliga när det handlar om att åstadkomma förändring för kycklingarna. De har dock mål om att årligen öka mängden växtbaserad mat på menyerna, och därför ges de totalt 1 poäng i rankingen.

Viking Line uppger att de sedan fjolåret har blivit 100 % buräggsfria men skriver inte om det offentligt, vilket försvårar ansvarsutkrävande. Viking Line, Destination Gotland, Finnlines och Stena Line uppger alla att de kommer att anta en ECC-policy under 2023, men då några policyer ännu inte existerar så återspeglas det inte i rapportens ranking. Djurens Rätt kommer dock följa upp löftena från färjebolagen under året, med förhoppningar om positiva beslut för kycklingarna inom kort.

Djurens Rätts ranking av färjebolag

- Destination Gotland 1,5 p
- Finnlines 1 p
- Tallink Silja 1 p
- Stena Line 0,5 p
- Viking Line 0.5 p

VAD GÖR TÅG- OCH FLYGBOLAGEN FÖR DJUREN?

Tåg och flyg är transportmedel som är starkt förknippade med hållbarhet. Båda sektorerna lägger stor vikt vid arbetet mot en hållbar omställning, men långt ifrån alla inkluderar djuren.

SJ sticker ut som ett positivt exempel. De har varit buräggsfria sedan 2019 och skapade rubriker när de lanserade sin köttfria frukostlåda år 2021. Sedan några år tillbaka har de minskat på mängden kött som serveras per portion och i år har Sveriges största tågoperatör dessutom valt att påbörja arbetet med ECC. SJ saknar fortsatt mål om att fortsätta minska på animaliska produkter fram till 2030, men sammantaget är SJ det bolag som tilldelas första plats bland reseföretagen.

Snälltåget och **Vy Tåg** saknar fullständiga policyer för stärkt djurvälfärd. Vy Tåg uppger dock att de har med sig frågorna till kommande upphandling och Snälltåget ser över skrivelser om ECC och buräggsfritt under året. Djurens Rätt kommer att följa upp båda tågbolagens arbete för djuren.

BRA Flyg expanderar sin verksamhet till sommaren, vilket innebär att fler måltider serveras på deras charterplan. Bolaget saknar dock policyskrivningar om att säga nej till burägg samt att ställa högre krav för kycklingarnas välfärd, vilket gör att de hamnar efter hållbarhetsarbetet. Även det betydligt större bolaget **SAS** saknar policyer som tydliggör vilket ansvar företaget tar för djuren.

Samma avsaknad av policyer återfinns hos **MTRX**, vilket gör att de är ensam tågoperatör utan planer på att ta större hänsyn till kycklingarnas välfärd genom att arbeta med ECC. Därför hamnar MTRX, SAS och BRA Flyg på delad sistaplats bland reseföretagen.

Djurens Rätts ranking av tåg- och flygbolag

• SJ	5 p
• Snälltåget	1 p
• Vy Tåg	0,5 p
• MTRX	0 p
• BRA Flyg	0 p
• SAS	0 p

VAD GÖR DRIVMEDELSSTATIONERNA FÖR DJUREN?

Inom drivmedelssektorn går det att skönja en viss rörelse i rätt riktning vad gäller djurvälfärd, men överlag så lämnas alltför mycket kvar att önska.

Circle K har under de senaste åren expanderat sin bistroverksamhet och arbetar för en dubblerad omsättning på mat och dryck i år jämfört med 2020. Därför är det glädjande att de under våren har inlett arbetet med att anta ECC. Men då en policy saknas får de inte mer än ett halvt poäng för sitt pågående arbete i rankingen – Djurens Rätt kommer dock att noga följa utvecklingen hos Circle K, som är det bolag med flest fullservicestationer i landet.

OKQ8 har under året beslutat att arbeta med delar av ECC i Skandinavien, men saknar det offentliga ställningstagande som en policy innebär. Jämfört med andra företag i sektorn så sticker OKQ8 ut i positiv bemärkelse genom att vara ensamma om att ha målsättningar om en ökad andel växtbaserad mat – 2025 ska 5 % av OKQ8:s fastfoodförsäljning vara växtbaserad. Det är en lägre målsättning än vad Djurens Rätt rekommenderar, och därför ges OKQ8 totalt 1,5 poäng i rankingen.

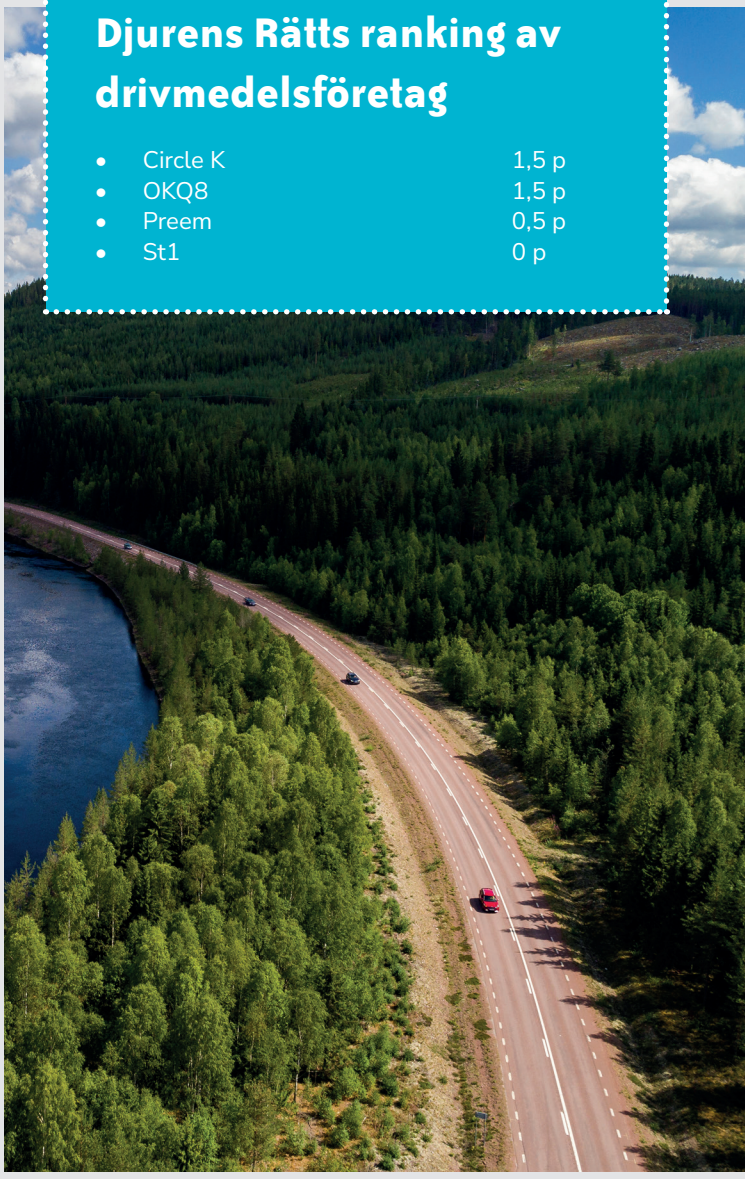
Preem, som är tredje störst på marknaden, har också påbörjat ett översynsarbete vad gäller ECC. Men företaget saknar fortfarande tydliga skrivelser om vilka sorts förhållanden som är acceptabla för kycklingar och hönor inom verksamheten, vilket gör att Preem inte tilldelas mer än ett halvt poäng i vår granskning.

Sämst presterar **St1**, som inte uppger några planer på att ställa krav på stärkt djurvälfärd framöver.

Bland alla de granskade drivmedelskedjorna är det endast Circle K som har en policy om att slopa buräggen. OKQ8 saknar buräggspolicy men menar att frågan om ägg från frigående hönor ska inkluderas i företagets inköpskrav och gälla vid nya avtal. Preem och St1 saknar helt en policy om att säga nej till det djurplågeri som burhållning innebär.

Djurens Rätts ranking av drivmedelsföretag

• Circle K	1,5 p
• OKQ8	1,5 p
• Preem	0,5 p
• St1	0 p

SAMMANFATTNING

För tio år sedan levde drygt 2 miljoner eller 40 % av alla svenska hönor i bur. År 2022 var siffran nere på 229 500 hönor, eller 2,7 %. Nedgången beror inte på ny lagstiftning eller plötslig insikt hos producenter, utan är ett resultat av att företag och konsumenter har beslutat att säga ifrån mot en av de värsta formerna av djurhållning. Djurens Rätts semesterguide visar att samma positiva utveckling är att vänta för kycklingarna.

I guiden granskas 28 företag i flera sektorer. Under första halvåret av 2023 har två av de företagen valt att anta ECC i sitt hållbarhetsarbete, och ytterligare sju hotellkedjor gjorde det under 2022. Totalt har över 55 företag med verksamhet i Sverige valt att ställa krav i linje med ECC och i EU är siffran större än 350 stycken. Guiden visar också att fler ställningstaganden i linje med ECC är att vänta.

Utvecklingen i år visar att ECC numera är en etablerad miniminivå för kycklingarnas välfärd. Europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten (EFSA) har under året publicerat en vetenskaplig genomgång av välfärden hos kycklingar i EU. De nämner bland annat tillväxttakt, trängsel, utevistelse och tillgång till sittpinnar som områden där brådskande åtgärder behövs, och de presenterade i samband med genomgången ett antal rekommenderade åtgärder – samtliga av EFSA:s slutsatser ligger i linje med ECC eller är bättre.

Vidare kommer utbud och efterfrågan på kycklingar som fötts upp under ECC:s kriterier i Sverige att öka till 2026. Upphandlingsmyndigheten (UHM) hänvisar i sina uppdaterade riktlinjer till ECC:s lista över mer hälsosamma kycklinghybrider, vilket gör att kommuner och andra offentliga upphandlare nu har möjlighet att säga nej till turbokycklingar. Det, tillsammans med de 55 företag som redan ställer dessa krav, skapar tydliga incitament för producenter som ännu inte påbörjat omställningen att faktiskt göra det.

Samtidigt visar Djurens Rätts granskning att somliga företag bromsar den nödvändiga utvecklingen. Genom att inte efterfråga en mer ansvarsfull djurhållning hamnar företagen med lägst poäng i rankingen efter, både vad gäller djurvälfärd och inom hållbarhet i stort. Företagens passivitet går dessutom på tvärs med vad EU:s forskning rekommenderar.

Förändring sker inte av sig självt. Det krävs att någon efterfrågar den. Med semesterguiden vill Djurens Rätt visa vilka företag som tar aktiva beslut för djurens välfärd, så att du som konsument kan stötta de aktörer som tar mer ansvar för djuren under sommaren.

Visste du att...

8 av 10 svenskar tycker att turbokycklingar borde förbjudas. Lika många tycker att kycklingar ska ha rätt att vistas utomhus.

METOD OCH POÄNGSÄTTNING

För att kunna ranka företag har Djurens Rätt poängsatt rapportens fokusområden och sedan granskat hur väl företag lever upp till dessa. Summan av poängen har avgjort företagens placering.

Alla medverkande företag tilldelades en enkät under februari och mars 2023. Sista svarsdatum inföll 22 maj. Under våren mottog företagen dessutom omfattande information om rapportens utvalda områden erbjöds stöd i form av möten och samtal med Djurens Rätt gällande implementering av policy och målsättningar.

Vissa djurvälfärdsområden ger mer poäng än andra. Generellt kan sägas att områden som gör störst skillnad för flest djur ger höga poäng. Därför ger mål om att på sikt bli helt växtbaserade högst poäng, tätt följt av att arbeta med ECC. Burräggsfria policyer är viktigt men ger lägst poäng i rankingen eftersom hundratals företag, inklusive samtliga livsmedelskedjor i landet, redan har slopat burräggen.

ENKÄTFRÅGOR

1. Har ni en policy för European Chicken Commitment (ECC)?

a.	Ja	3 poäng
b.	Nej	0 poäng
c.	Vi kommer att publicera en ECC-policy innan den 22 maj	3 poäng*
d.	Vi kommer att publicera en ECC-policy efter den 22 maj	0,5 poäng

2. Har ni en heltäckande burräggsfri policy?

a.	Ja	1 poäng
b.	Nej	0 poäng
c.	Vi kommer att publicera en burräggsfri policy innan den 22 maj	1 poäng*
d.	Vi kommer att publicera en burräggsfri policy efter den 22 maj	0,5 poäng

3. Har ni någon form av vegomål?

a.	Vi kommer att servera 100 % växtbaserade proteiner år 2030	4 poäng
b.	Den totala volym animaliskt protein som säljs i dag ska halveras till år 2030	3 poäng
c.	Minst 50 % av proteinerna ska vara växtbaserade år 2030	2 poäng
d.	Annat vegomål (vänligen specificera)	1-4 poäng**
e.	Vi har inget vegomål än	0 poäng

** Svaret är poänggrundande om policyn publicerades innan den 22 maj*

*** Svaret är poänggrundande om målet överensstämmer med något av Djurens Rätts rekommenderade vegomål. Poängsättningen varierar beroende på ambitionsnivå.*

KRITERIERNA I ECC

1

FÖLJA EU:S LAGAR

All kyckling som köps in ska följa EU:s djurskyddslagstiftning oavsett ursprungsland.

2

MER PLATS FÖR KYCKLINGARNA

I Sverige tillåts upp till 25 kycklingar (36 kg) per kvadratmeter. Det motsvarar mindre yta än ett A4-ark för varje fullvuxen kyckling. I övriga Europa tillåts mellan 33–42 kg/m² vilket innebär att trängseln i Sverige är aningen bättre än vissa länder, men sämre än andra. Studier visar att beläggningsgraden i stallarna bör minska till högst 30 kg/m² för att minska förekomsten av sjukdom och skador. Sänkt beläggningsgrad ger dessutom kycklingarna större frihet att utföra sina naturliga beteenden.

3

NEJ TILL TURBOKYCKLINGAR

Turbokycklingarna som används i dagens konventionella kycklinguppfödning lider av många välfärdsproblem. De är framavlade för att växa snabbare än vad kroppen orkar med – på 35 dagar ökar de sin vikt med 5 000 %. Den explosionsartade tillväxten medför ökad risk för sjukdomar, rörelsesvårigheter och plötslig död. ECC tillåter inte användandet av turbokycklingar utan ställer krav på mer hälsosamma och långsamväxande raser. Kriteriet om förbättrad inomhusmiljö innefattar även att inte använda burar eller flervåningssystem samt att tillhandahålla en luftkvalitet som överensstämmer med EU:s direktiv för broilerkycklingar.

4

FÖRBÄTTRAD INOMHUSMILJÖ

Kycklingar har ett naturligt behov av att picka i marken och att kunna sitta högt upp. Forskning visar att kycklingar behöver tillgång till upphöjda plattformar eller sittpinnar samt material att picka i, utöver underlaget de går på, för att få utlopp för sina naturliga beteenden. Ljusstyrkan i stallarna behöver vara minst 50 lux under dagtid. När det är mörkare än så visar forskning att kycklingarna uppvisar mer skador på bröstet, blir mindre aktiva och drabbas av högre dödlighet.

5

SKONSAMMARE BEDÖVNINGSMETOD VID SLAKT

I Sverige, likt övriga världen, är det vanligt att bedöva kycklingarna genom att hänga dem upp och ned i benen och därefter sänka huvudet i ett strömförande bad. Hanteringen orsakar oerhörd stress, smärta och ökad risk för skador. Elbadsmetoden medför även en hög risk för inkorrekt bedövning vilket leder till att kycklingar slaktas och/eller skållas vid medvetande. ECC innebär ett slut för denna plågsamma hantering genom att enbart tillåta gasbedövning eller andra metoder utan upphängning.

6

TREDJEPARTSGRANSKNING OCH ÅRLIG RAPPORTERING

Genom att årligen rapportera hur arbetet mot att möta ECC:s kriterier fortskrider visar företag transparens gentemot kunder och intressenter. Att arbeta enligt ECC innebär också att oberoende tredjepartsgranskningar genomförs för att säkerställa att kycklingarna verkligen levt enligt kriterierna.

7

RÄTT TILL UTEVISTELSE

Att få vistas utomhus är oerhört viktigt för kycklingarnas möjlighet att utföra sitt naturliga beteende. Därför ska minst 20 % av kycklingarna som ett företag köper in ha haft tillgång till utevistelse. Rätt till utevistelse är ett tilläggskriterium i länder med stark opinion för ökad djurvälfärd, som exempelvis Sverige. Det vore ännu bättre om alla kycklingar fick gå ut, och därför uppmuntrar Djurens Rätt företag att gå längre än minimikravet på 20 %.

Källförteckning finns att läsa här.

Djurens Rätt arbetar globalt för att göra skillnad för de djur som är flest och har det sämst. Det har vi gjort sedan 1882. Med målinriktade kampanjer, företagssamarbeten och politiskt påverkansarbete är vi en av världens ledande djurrätts- och djurskyddsorganisationer, med fler än 50 000 medlemmar i Sverige.

Vi står alltid på djurens sida.

Läs mer om vårt arbete och hur du kan stödja oss på vår hemsida www.djurensratt.se.

För frågor om rapporten kontakta amelia.wingqvist@djurensratt.se.

Djurens Rätt.